

Rittigův klíčový advokát:

Život není fair

LIDOVÉ NOVINY
25. 5. 2015 1/2

Právnická a podnikatel

David Michal patří mezi klíčové figury lobbisty Iva Rittiga. V rozhovoru pro LN řekl, že jejich mocenská skupina nedostatečně sledovala dění kolem sebe. „Jako když si člověk nevšimne, že uniká plyn v místnosti, kde se smí kouřit, a zapálí si přitom cigaretu,“ míní Michal.

ONDŘEJ KOUTNÍK

LN Jak se máte? Změnil se váš život za poslední čtyři roky?

Mám se dobře, v tom se můj život nezměnil. Určitě mám menší iluze o realitě spravedlnosti. Na druhou stranu mi přijde, že oproti roku 2011, kdy naše v uvozovkách kauzy vypukly, se cítím zocelený.

LN Jste obviněn ve čtyřech případech. Trpíte pocitem nespravedlnosti, že někdo jiný by si zasloužil, aby se na něho vyšetřovatelé podívali? Případně kdo?

Myslím, že je to dané momentální poptávkou. Vznikla tu míra naštvanosti, která vyvolala hysterii, a v jejím rámci se naši klienti objevili jako jeden z cílů. Dlouhodobě reklamujeme, že jsme pražským vrchním státním zastupitelstvím šikanováni. Jsem čtyřikrát obviněn a z toho třikrát pod dozorem paní doktorky Bradáčové. To samozřejmě nemá racionální základ. Nemíjí nic příjemného žít v takovém tlaku. Příjemné to ale nemůže být ani pro ně, protože nemají žádné výsledky.

LN Kritizujete vyšetřovatele a popíráte jakékoliv provinění. Problém je ale v tom, že třeba daňová optimalizace přes různé offshory sice není trestná činnost, ale pro leckoho představuje morální problém. Uvědomujete si, že lidi může štítat, že to, co děláte, je neférové vůči společnosti?

Víte, říká se, že život není fair. Je to stejné, jako bychom teď my tady plačky seděli a bědovali, že si na nás zasedli pražští žalobci kvůli banálním obchodním příležitostem. Právníci obecně nejsou stejně jako novináři oblíbení.

LN Přepadla vás už někdy obava, že můžete skončit ve vězení?

Ne, vůbec. Víím, jak věci byly a že jsem zákon neporušil. Vadí mi ale, že je vůbec možné dostat nás do situace, ve které se nyní nacházíme a kdy nás cíleně pronásledují. Snaha neustále nás veřejně zostuzovat a zavírat a pak zase pouštět nám vytvořila jakousi faktickou imunitu. Na pražském vrchním státním zastupitelství je evidentní záměr držet naše případy co nejdéle v chodu ve „veřejném“ přípravném řízení. Takový přístup vyvolává velká očekávání, jak případ skončí. Jenže díky tomu vznikne i velká frustrace, že z toho nic nebude. Naše případy jsou všechny vykonstruovány tak, že nejdříve někdo, o kom víte, že podpoří vaši teorii, přijde a podá na policii vysvětlení. Pak podezřelé necháte sebrat a doufáte, že zmžknou. Skutečnosti ve sdělení obvinění jsou neověřené. Tím se nás vyšetřovatelé snaží dostat pod tlak. Neskutečný mi přijde příběh bývalého ředitele Nemocnice Na Homolce Vladimíra Dbašého. To, čemu byl ze strany vyšetřovatelů podrobený se svou rodinou, hraničí s perverzí.

LN Mě nejvíc zajímá kauza Oleo Chemical. Z informací, které LN nashromáždily, právě tento případ vypadá jako spouštěč všech kauz, které kolem vás nastaly. Právě v této firmě se našly dokumenty, díky kterým se přišlo například na karib-

skou firmu Cokeville Assets. Jak vy to vnímáte?

Svým způsobem máte pravdu, že dění v Oleu to zažehlo. Karel Janeček z protikorupčního fondu se znal se spolujednatel Oleo Chemical Kamilem Jirounkem. V tu dobu se dostaly ven dokumenty, které souvisely s našimi klienty. Sám víte asi nejlíp, jak je to komplikovaná kauza a jaké množství lidí se kolem Olea potkává.

LN Narážíte na fungování spravedlnosti. Ve kterém období podle vás česká justice fungovala nejlépe?

V současnosti je kyvadlo vychýlené zejména v bezpečnostní a trestněprávní rovině. Problém je, že to nelze hodnotit obecně. Myslím, že naprostá většina policie a státních zastupitelství představuje slušné a poctivé lidi. Skutečnost vychýleného kyvadla však umožňuje nevelkým agresivním skupin-

kám osob navázat na sebe okamžitou moc a vliv. Pokud se ptáte na jednotlivá období, nechci moc jmenovat, ale Jiřího Pospíšila považuji za ultrašpatného ministra, přestože mediálně měl skvělý obraz.

LN Pamatuji si na vaši první tiskovou konferenci, kterou vaše kancelář uspořádala den předtím, než protikorupční fond v listopadu 2011 v čele s Karlem Janečkem medializoval jízdenkovou kauzu a udeřil na kancelář Šachta & Partners a Iva Rittiga. Čekali jste tehdy, že to celé spustí řetězec dalších kauz, ve kterých budete figurovat?

Nečekali. Předpokládali jsme, že pokud nastane diskuse, bude v ní určitá míra racionality.

LN Jak byste popsal svůj vztah s Ivem Rittigem? Je pro vás pouze klientem? Nebo se za tu dobu z vás stali přátelé či obchodní partneři?

K tomu se nechci vyjadřovat.

LN Jak si zpětně „vypad“ proti vám, vaši kanceláři a vašim klientům vysvětlujete? Překročili jste určitý toleranční práh?

Šlo o shodu okolností a událostí, které do sebe v danou chvíli zapadly. Ta věc má dvě úrovně. Tou první je změna politického klimatu, která nazrála kolem roku 2009. Kyvadlo se nachýlilo a nastala protikorupční revoluce. Druhou linkou jsou příběhy – můj, Martina Dvořáka, Karla Randáka nebo protikorupčního fondu. Odžili jsme si individuální příběhy a ty se pak nějak protunuly. Neodhadli jsme, co taková změna prostředí může znamenat.

Fungování justice?
Pokud se ptáte na jednotlivá období, nechci moc jmenovat, ale Jiřího Pospíšila považuji za ultrašpatného ministra, přestože mediálně měl skvělý obraz.

”

LN Proč podle vás změna klimatu, jak říkáte, nastala?

Jde o princip kyvadla, které se v různých záležitostech vychyluje. Bylo tady určité období, kdy v politice a byznysu se tolerovalo relativně hodně. Situace se ale začala obracet. Nastoupila ambiciózní a dravá skupina lidí, kteří využili protikorupční boj jako nástroj, jak posílit pozice v politice a ekonomice. Mám na mysli organizace jako Nadační fond proti korupci, který před čtyřmi lety velmi posílil. Druhá věc je, že svůj nástup nevyžili – jako třeba Karel Janeček a jeho projekt Pozitivní evoluce, který skončil fiaskem.

LN Hovoříte o politických ambicích daných skupin. Nemohlo ale prostě jít o čisté přesvědčení a naštvání?

To jistě hrálo roli. Potenciál naštvanosti tu v lidech kvasil delší dobu. Souvisel s ekonomickým vývojem, krizí a chováním tehdejší politické elity. Naštvaní lidí protikorupčnímu efektu dost napomohlo.

LN Politicko-lobbistické systémy „Dalík“ či „Janoušek“ nebo aféry Monte Argentario (výlet byznysmenů a politiků v čele s tehdejším premiérem Mirkem Topolánkem) tedy přispěly k vlně, která posléze vzala i vás? Nebo se na tom „pracovalo“ déle, zhruba tak od roku 1997?

Určitě nebudu nikoho jmenovat, to není náš styl práce. Myslím si, že protikorupční vlna byla vyvrcholením dlouhodobějších nálad. Modelové právě schůzka v zahraničí, kterou jste jmenoval, byla důkazem, jak moc velká hysterie ve společnosti panovala. Dnes by takový případ schůzky a konzultace prošel, tehdy málem položil vládu. Ve světě je to nicméně běžné. Vezměte si, že Mirek Topolánek musel rezignovat na funkci ve straně kvůli rozhovoru (pro časopis Lui). Jsem přesvědčený, že za jiné emoční situace ve společnosti by Topolánek situaci ustál.

LN Andreje Babiše a jeho hnutí ANO považujete také za výplod zmiňované protikorupční revoluce?

To je jiné. Babiš se dostal k moci skrze vítězné volby. Jeho nejde srovnávat s protikorupčními organizacemi. Babiš za své peníze vybudoval politický projekt, který uspěl.

LN Věříte mu, že bude líp?

On to prostě zařídí. *(smích)* Ne, já si opravdu myslím, že má celkem prospěšný program. ANO je dobře postavený projekt. Je jasné, že v současnosti jsou klasické strany slabé, ale že za nějakou dobu se změní poměry, že uskupe ní typu ANO už nebudou tak populární a naopak k moci se vrátí standardní strany.

LN Očekáváte nástup dalších miliardářů a oligarchů do politiky? Už jen při pohledu na majitele českých mediálních domů je zřejmé, že moc se tu parceluje mezi bohaté a vlivné podnikatele.

Určitě. Ukazuje se, že vlastnit média představuje ohromnou sílu. Mediální vliv je obrovská karta. Nic proti tomu nenámítám. Třeba Babiš si legitimně koupil noviny. Horší mi přijde, když Česká televize patří nám všem, ale přitom na určité úrovni někteří tendenčně zasahují, ovlivňují zpravodajství a prosazují své zájmy. To mi vadí daleko více, než když by někdo ovlivňoval vlastní noviny.

LN Jak se z vašeho pohledu změnila mocenská mapa v Česku ve srovnání s předchozím obdobím?

Myslím, že mapa je jasně ve stylu „bude líp“. *(smích)* Musím říct, že nečekané dobře si vede sociální demokracie. Mají vedle sebe šikovné poradce a kontakty do byznysu. Úspěšný politik se bez takových vazeb neobejde.

LN Říká se, že prezidentův kancelář měl blízko k některým klientům vaší kanceláře. Jak hodnotíte současné postavení Hradu a podhradí na české scéně? Oslabil Miloš Zeman a jeho lidé po nástupu Sobotkovy vlády?

Nemyslím si, že by prezident ztratil vliv. Jen to není tak vidět. Podhradí je samozřejmě nepřehledné. *(smích)* V prostředí pražské kavárny to nebude populární názor, ale já hodnotím Miloše Zemana velmi pozitivně. Má jasné postoje, se kterými sice nemusíte souhlasit, ale v dnešní době je třeba si vážít výrazných osobností.

LN Co pro vás znamená pražská kavárna?

Nikdy jsem tam nebyl, ale myslím, že je to někde na Kampě u mlýnského kola. Podle mě to jsou lidé, kteří ačkoliv nikdy nikam nebyli zvoleni, a nemají tak žádnou legitimitu, žijí v neochvějném přesvědčení, že chodu této země rozumějí nejlépe a jediní vědí, co a jak správně dělat. V protikladu stojí klausovské přesvědčení – chcete-li opravdu ovlivnit, co se v této zemi děje, musíte si stoupnout na náměstí před lidmi a vyhrát volby. Takto to vlastně pochopil i Babiš a myslím, že tak je to dobře.

LN Co si myslíte o ukrajínsko-ruském válečném konfliktu? Ohrožuje váš byznys?

K tomu se nechci vyjadřovat. Přijde mi však, že současná Evropská unie se občas chová jako dříve Sovětský svaz za Brežněva. Podle mě jde o nemocnou velmoc, ať už jde o konflikt na Ukrajině, nebo o kvóty na uprchlíky. Myslím, že Rusko se na Ukrajině chová usebraně, hájí zkrátka své zájmy. To se o EU rozhodně říci nedá.

LN Čím to je, že lidé jako vy, Martin Dvořák, Tomáš Hrdlička, Tomáš Pitř, Jaroslav Starka a další mají přání, aby v České republice vládl někdo tvrdší rukou? Třeba Starka by si přál, abychom tu měli Pinocheta.

Myslím, že je to dané tím, že pocházíme z podnikatelského prostředí a jsme zvyklí na řízení firm. Dnešní Unii vládnou úředníci a jejich aparáty. Jako kdybyste dnes místo ministrů dali do vlády druhé a třetí náměstkyně. Taková vláda by nemohla přijímat složitá rozhodnutí, neboť jejich míra razance je velmi nízká.

LN Paralyzují policejní vyšetřování vaší advokátní kancelář?

Naopak. Kancelář se aspoň pořádně proškolila v trestním právu. Já se stále věnuji byznysu a obchodnímu právu. Tlak policie nás posílil a přitáhl nové klienty. Pocit nespravedlnosti vás utuží.

LN Spekuluje se, že podnikáte v Dominikánské republice. Jak si vybíráte podnikatelské příležitosti? Nakolik v tom hrají roli klienti MSB?

Jedna věc je, co se říká, druhá, co je skutečnost. Nepochybně je řada míst, kde lze byznysově uspět mnohem lépe než v České republice. Ať už jde o Asii, nebo zemědělské oblasti v Karibiku. O příležitostech se člověk dozví dá různě, řekl bych, že funguje princip „slovo dalo slovo“. Samozřejmě za dobu, co chodíme do práce, máme již řadu kontaktů.

LN Co bylo spouštěčem vašeho mocenského vzestupu? Začalo to kapitolou Appian?

Do jisté míry. Těžko říct. Konkrétní společnosti a klienty nemohu komentovat. Musíte si uvědomit, že my jsme přišli do již fungující kanceláře Šachta & Partners, v níž pan Šachta měl už tehdy zajímavou klientelu. MSB Legal je dnes co do objemu daleko větší kancelář. K tomu nám v posledních letech pomohla vlastnost, kterou jsme jasně prokázali – že bojujeme a držíme spolu. To je lákadlo pro klienty. Vy novináři máte tendenci vytvářet nesmyslné vazby mezi firmami a podnikateli. Byznysové skupiny se mění – rozpadají se nebo vznikají nové. Byznys je mnohotvárný, není to jako fotbalové týmy. Všiml jsem si, že jste fanouškem Hradce Králové. Tam máte jistotu, že budete v průběhu ligy koukat stále na vesměs stejnou sestavu. V podnikatelském světě to funguje zcela jinak.

LN Co si myslíte o novinářích? S nimi jste v poslední době asi často v kontaktu, vedli jste navíc řadu soudních případů kvůli článkům o vás či vaší kanceláři.

Je to jako u policie nebo žalobců. Je spousta dobrých novinářů, ale zároveň i těch špatných. Problém podle mě je, že novináři až moc často píšou o věcech, kterým vůbec nerozumějí. Nemají dostatek času, aby se náročnějším věcem mohli pořádně věnovat. Důležité ale je, že v novinách je přesně ten prostor, v němž můžete dosáhnout jakési rovnováhy ve chvíli, kdy máte pocit, že pár agresivních jedinců, představujících v tuto chvíli stát, vás šikanuje.

LN Udělal byste vzhledem k vašim kauzám něco jinak? Změnil byste něco ve svém přístupu?

Mám podobný názor, jaký ve vašem rozhovoru před časem vyjádřil Martin Dvořák. Nedostatečně jsme sledovali naše okolí, soustředili jsme se jen na práci. Nerespektovali jsme to, že svět kolem nás se začal měnit. Jako když si člověk nevšimne, že uniká plyn v místnosti, kde se smí kouřit, a zapálí si přitom cigaretu. Jinými slovy to neznamená, že bychom se dopustili něčeho protizákonného.

David Michal (38 let)

- V roce 2003 přichází do advokátní kanceláře **Šachta & Partners**. Ta se postupně stává jednou z nejvlivnějších kancelářů, klienty byly výrazné postavy byznysu a lobbingu – Ivo Rittig, uhlobaron Marek Čmejla či Radovan Krejčíř.
- V listopadu 2011 se „šachtovci“ dostali do hledáčku Nadáčního fondu proti korupci, posléze policie a žalobců.
- V roce 2012 se kancelář přejmenovává na **MSB Legal**, novými majiteli se stávají Michal, Karolína Babáková a Marek Stublej.
- Postupně byl Michal **obviněn ve čtyřech kauzách**: V jízdenkové údajně podle žalobců docházelo k vytahování peněz z pražského dopravního podniku. Pak byl obviněn v případě vynášení informací z BIS. V kauze Oleo Chemical se prý podílel na nezákonném vyvádění peněz z Olea Chemical k Ivu Rittigovi. Posledním obviněním je příběh Nemocnice Na Homolce, jejímž řediteli údajně předával úplatky. Jakékoliv provinění odmítá.